

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

Vo Fínsku sa občianskoprávnymi žalobami zaoberajú všeobecné súdy. Osobitné súdy sú spravidla buď odvolacie súdy, alebo súdy, ktoré prejednávajú iné veci ako žaloby individuálnych občanov.

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?**2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?**

Všeobecný prvostupňový súd pre občianskoprávne žaloby vo Fínsku je okresný súd (*käräjäoikeus*). Odvolaniami sa zaoberá odvolací súd (*hovioikeus*).

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)**2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov**

Hlavným pravidlom je, že žaloby sa podávajú na všeobecný prvostupňový súd v mieste bydliska žalovaného. Platí to aj v situáciách, keď žalovaný je právnická osoba. Iba malá časť žalôb sa prejednáva inde.

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla**2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?**

Možné to je v týchto prípadoch:

Žaloby týkajúce sa rozvodu, ukončenia spolužitia alebo platnosti manželstva, alebo rozdelenia majetku za iných okolností ako po smrti manžela možno podať na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má bydlisko alebo domicil jeden z manželov.

Žaloby týkajúce sa činnosti pobočky, oddelenia, obchodného zastúpenia alebo iného miesta, v ktorom právnická osoba vykonáva svoju podnikateľskú činnosť, alebo činnosti miesta podnikania živnostníka, ak táto právnická osoba alebo živnostník je žalovaný, možno podať aj na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom sa nachádza príslušné miesto podnikania.

Návrh spotrebiteľa na priznanie nároku voči obchodníkovi na základe právnych predpisov o ochrane spotrebiteľov môže prejsť aj prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má bydlisko alebo domicil príslušný spotrebiteľ.

Trhový súd (*markkinaoikeus*) pôsobí ako prvostupňový súd pre spory, návrhy a sťažnosti týkajúce sa priemyselných práv a autorských práv.

Žaloby týkajúce sa pracovných zmlúv možno podať aj na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom sa zvyčajne vykonáva práca upravená v príslušnej zmluve. Ak sa práca zvyčajne nevykonáva v jednom súdnom okrese, žalobu zamestnanca proti zamestnávateľovi môže prejsť aj prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má zamestnávateľ svoje miesto podnikania.

Žaloby týkajúce sa náhrady škôd na inom ako zmluvnom základe možno podať aj na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom došlo k nedbanlivosti, na základe ktorej vznikol nárok, alebo v ktorom vznikla výsledná škoda. Uvedené druhy žalôb možno podať aj na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má žalobca svoje bydlisko alebo domicil, ak nárok vychádza zo zákona o povinnom poistení motorových vozidiel (*liikennevakuutuslaki*), zákona o úrazoch pacientov (*potilasvahinkolaki*), zákona o zodpovednosti za výrobky (*tuotevastuulaki*), zákona o poistení škôd na životnom prostredí (*laki ympäristövahinkovakuutuksesta*) alebo zákona o zodpovednosti v železničnej doprave (*raideliikennevastuulaki*).

Žaloby týkajúce sa nehnuteľností možno podať aj na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom sa nachádza nehnuteľnosť.

Žaloby týkajúce sa výživného možno podať aj na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má žalobca alebo príjemca výživného bydlisko.

V medzinárodných prípadoch sa môžu uplatňovať pravidlá o príslušnosti stanovené v právnych predpisoch EÚ alebo medzinárodných zmluvách.

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

Príslušným súdom nebude vždy súd v mieste bydliska žalovaného. Napríklad:

Žaloby týkajúce sa určenia otcovstva sa musia podať na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má bydlisko alebo domicil matka alebo dieťa. Žaloby týkajúce sa vzdania sa otcovstva sa musia podať na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má bydlisko dieťa.

Žaloby týkajúce sa starostlivosti o dieťa a práva na prístup sa musia podať na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má bydlisko dieťa.

Žaloby týkajúce sa výkonu príkazov v súvislosti so starostlivosťou a právom na prístup sa musia podať na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má bydlisko dieťa alebo žalovaný alebo v ktorom má jeden z nich prechodný pobyt.

Žaloby týkajúce sa určenia poručníkov alebo ukončenia poručníctva, alebo obmedzenia právnej spôsobilosti alebo zrušenia či zmien týchto obmedzení sa musia podať na prvostupňový súd v okrese, v ktorom má bydlisko osoba, ktorej právna spôsobilosť sa obmedzuje.

Žaloby týkajúce sa potvrdenia osvojenia sa musia podať na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom má bydlisko alebo domicil osvojiteľ.

Žaloby týkajúce sa dedičstva a dedeného majetku sa musia podať na prvostupňový súd v súdnom okrese, v ktorom mal bydlisko alebo domicil zosnulý.

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

V občianskoprávných žalobách (ale nie v nesporných konaniach) si účastníci konania môžu za určitých podmienok zvoliť iný súd než normálne príslušný súd (prvostupňový súd).

Právo spotrebiteľov, zamestnancov alebo osôb, ktoré si nárokuje alebo dostávajú výživné, podať žalobu na súde uvedenom v súdnom poriadku (*oikeudenkäymiskaari*) nemožno obmedziť dohodami o určení príslušnosti s výnimkou v prípadoch, keď sa taká dohoda uzavrie po vzniku sporu.

Dohody o určení príslušnosti musia byť písomné a môžu byť obmedzené na konkrétny spor alebo sa môžu týkať všetkých následných sporov, ktoré vyplývajú z osobitného právneho vzťahu.

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

Trhový súd pôsobí ako prvostupňový súd pre spory, návrhy a sťažnosti týkajúce sa priemyselných práv a autorských práv. Systém osobitných súdov sa inak vo Fínsku využíva v súdnych konaniach len za výnimočných okolností.

Odkazy**Fínske súdy**

Posledná aktualizácia: 31/05/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.